

Realisatie strandpaviljoen Kampen

Toetsing van mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden in
het kader van de Wet natuurbescherming

Uitgevoerd door:

Tuitert Natuuronderzoek i.s.m. Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Lycens
Contactpersoon: J. Mielliet

Natuurbank Overijssel
Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

BTW-ID: NL001388212B56
E: info@natuurbankoverijssel.nl
Tel: 0543-451142 / 06-14435700

Projectnummer en versie: AT/2021/19.03 Versie D1	Status: definitief
Auteur: D. Tuitert	Rapportdatum: 19-03-2021

Inhoudsopgave

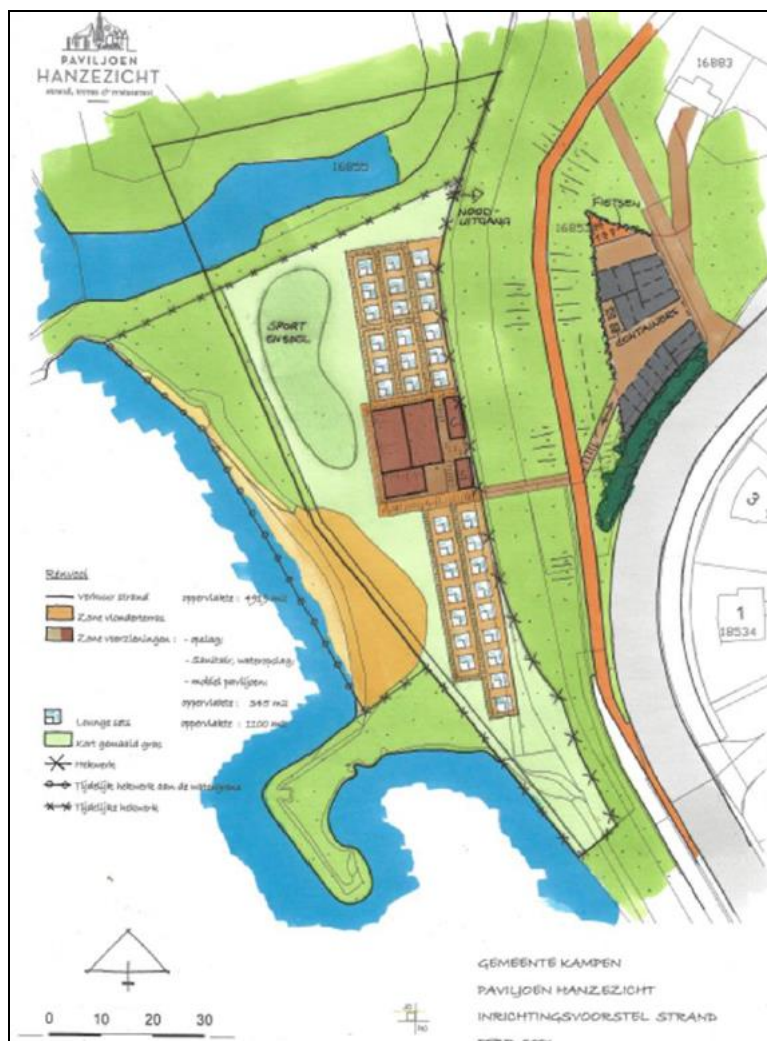
1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Doel	4
2	Wettelijk kader.....	5
2.1	Wet natuurbescherming; Natura 2000	5
3	Afbakening Natura 2000-gebieden.....	6
3.1	Natura 2000-gebieden	6
4	Natura 2000-gebied Rijntakken	8
4.1	Gebiedsbeschrijving	8
4.2	Begrenzing en oppervlakte	9
4.3	Relevante instandhoudingsdoelen	11
5	Effecten en toetsing.....	13
5.1	Afbakening	13
5.2	Oppervlakteverlies	13
5.3	Verstoring	13
5.3.1	Aanlegfase	13
5.3.2	Gebruiksfase	14
5.4	Stikstofdepositie	15
5.5	Cumulatie	15
6	Conclusie.....	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Ingenieur B.P.G. van Diggelele in Kampen is een zandstrandje aanwezig langs de IJssel dat tijdens de zomerperiode veel gebruikt wordt om te recreëren. Het huidige gebruik van dit stadsstrand leidt voortdurend tot onveilige situaties omdat er wordt gezwommen in de IJssel waar het ten strengste verboden is. Ook leidt het tot verrommeling vanwege grote hoeveelheden afval welke er dagelijks worden achtergelaten en overlast vanwege de vele fietsen die geparkeerd worden op de dijk en het fietspad. Het huidige grasveld wordt gebruikt voor parkeren, terwijl het terrein hier onvoldoende voor is ingericht. Om deze situatie te verbeteren heeft de gemeente Kampen besloten om hier een strandpaviljoen te realiseren, met daarbij de volgende uitgangspunten:

- Jaarlijks van 1 april t/m 31 oktober horeca en recreatie met beheer en toezicht voor het terrein.
- Horecamaterieel en -faciliteiten wordt jaarlijks vanaf het parkeerterrein met een kraan geplaatst en weggehaald.
- Gedurende 01 april t/m 31 oktober vindt er actief beheer en toezicht plaats en wordt dagelijks het strand opgeruimd en schoongemaakt.
- Het terrein is van 01 april t/m 31 oktober geopend tussen 09:30 uur en 24:00 uur en tussen 24:00 en 09:30 afgesloten. Tijdens openingstijden is het strand gratis toegankelijk voor iedereen en zijn honden aangelijnd toegestaan.
- Vanaf 01 november t/m 31 maart wordt het terrein niet afgesloten, is er niets van het Paviljoen aanwezig en vindt er geen beheer en toezicht plaats.
- Het Waterschap heeft toestemming gegeven om het grasveld buitendijks te huren voor de aanleg van auto- en fiets parkeerplekken en ruimte voor afvalcontainers ten behoeve van het strand.
- Het Waterschap heeft toestemming gegeven om de rolstoeltoegankelijkheid van het strand te realiseren bij de huidige entree naar het strand vanaf de dijk en ter hoogte van de entree van het strand een trap met fietsgleuf naar de auto en fiets parkeerplekken te realiseren.

Figuur 1: Inrichting projectgebied.

Omdat het plangebied deels binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied ligt, is gevraagd om aan de hand van een ecologische beoordeling te toetsen of het voorgenomen project significante gevolgen kan hebben voor het betreffende Natura 2000-gebied Rijntakken. Voorliggend rapport bevat de ecologische beoordeling in het kader van Natura 2000.

1.2 Doel

Doel van voorliggende toetsing is om te bepalen of het voorgenomen project significante gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden. Indien dit het geval is, dan is voor het voorgenomen project een vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid, Wet natuurbescherming noodzakelijk. Wanneer uit de ecologische beoordeling blijkt dat significante gevolgen op voorhand met zekerheid zijn uitgesloten, dan kan het voorgenomen project worden uitgevoerd zonder vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid, Wet natuurbescherming.

2 Wettelijk kader

2.1 Wet natuurbescherming; Natura 2000

De bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden) in Nederland is geregeld in de Wet natuurbescherming (Wnb). Projecten of plannen die significante gevolgen kunnen voor deze beschermde gebieden, zijn in beginsel (zonder vergunning) niet toegestaan. De verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van Natura 2000-gebieden staan in artikel 2.7, eerste en tweede lid, Wet natuurbescherming:

Artikel 2.7

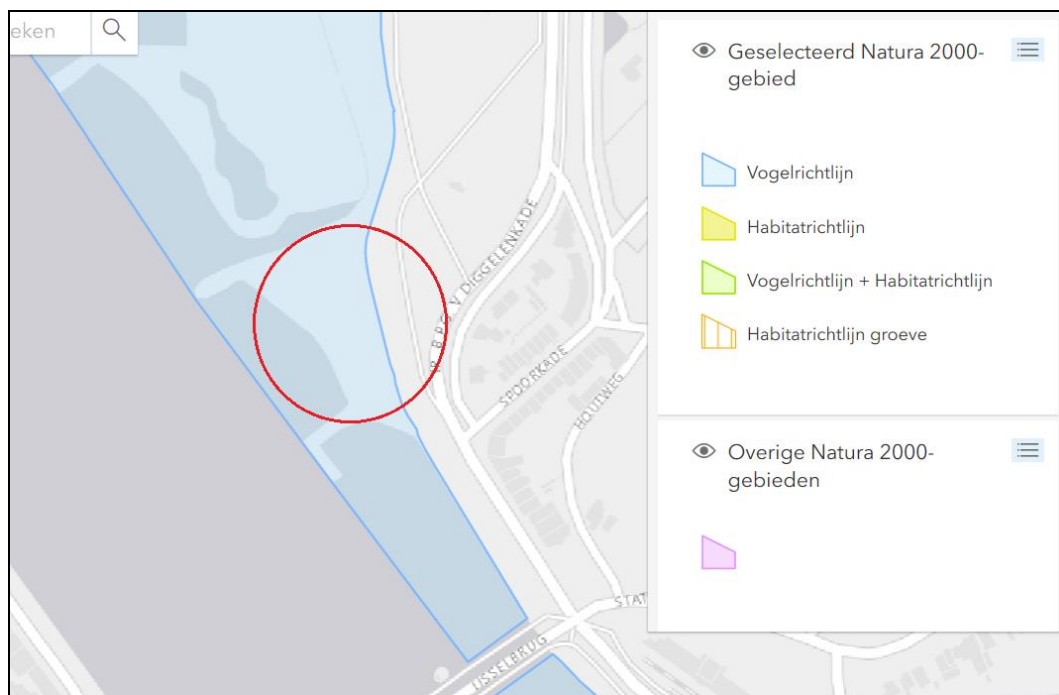
1. Een bestuursorgaan stelt een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, uitsluitend vast indien is voldaan aan artikel 2.8, met uitzondering van het negende lid.
2. Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Kern van de Natura 2000 toetsing zijn de instandhoudingsdoelstellingen die per Natura 2000-gebied zijn geformuleerd. Een project of plan mag er niet toe leiden dat de instandhoudingsdoelstellingen niet meer gehaald (kunnen) worden. Dan is sprake van significante gevolgen. Naast directe effecten (bijv. ruimtebeslag), dient ook gekeken te worden naar indirecte effecten als gevolg van externe werking (bijv. door geluid, licht en stikstofdepositie). De eerste stap in de toetsing is vaak een voortoets, waarin wordt getoetst of significante gevolgen voor Natura 2000-gebied op voorhand met zekerheid kunnen worden uitgesloten. Als significante gevolgen in de voortoets niet op voorhand met zekerheid kunnen worden uitgesloten, dan is een passende beoordeling noodzakelijk. In dat geval is voor een project een vergunning noodzakelijk op grond van artikel 2.7 Wet natuurbescherming.

3 Afbakening Natura 2000-gebieden

3.1 Natura 2000-gebieden

Het projectgebied is deels gelegen binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied Rijntakken (deelgebied Uiterwaarden IJssel). Het Natura 2000-gebied Rijntakken bestaat ter plaatse van het projectgebied alleen uit Vogelrichtlijngebied.

Figuur 3.1-1: Begrenzing Natura 2000-gebied Rijntakken ter plaatse van het projectgebied (rood omcirkeld). Bron: Aerius Calculator.

Andere Natura 2000-gebieden liggen op grote afstand (> 4 km) van het projectgebied, waardoor effecten door bijv. oppervlakteverlies en verstoring op voorhand met zekerheid zijn uitgesloten. Uit de stikstofberekeningen blijkt bovendien dat geen sprake is van een toename aan stikstofdepositie op andere Natura 2000-gebieden dan Rijntakken. Andere Natura 2000-gebieden dan Rijntakken blijven derhalve verder buiten beschouwing.

Figuur 3.1-1: Ligging Natura 2000-gebieden t.o.v. het projectgebied (rode ster).

4 Natura 2000-gebied Rijntakken

4.1 Gebiedsbeschrijving

Het deelgebied Uiterwaarden IJssel omvat het systeem van de rivier de IJssel, de aanliggende oeverwallen en de uiterwaarden. De IJssel is een zijtak van de Rijn en loopt van Arnhem tot aan het IJsselmeer. Het landschap is ontstaan in een periode dat de rivier een veel groter deel van de waterafvoer verzorgde en de monding nog een echte delta was. De IJssel neemt in perioden van hoge afvoer 1/6 deel van de Rijnaflow voor haar rekening. In perioden met lage afvoer wordt het water op peil gehouden door de stuw in de NederRijn. Gedurende het winterhalfjaar zijn grote delen van de uiterwaarden geïnundeerd raken. De overstromingsduur en -frequentie variëren sterk van jaar tot jaar. Er zijn grote verschillen in het buitendijkse gebied, verschillen in hoogteligging, afwisseling tussen smalle en brede delen en tussen dichte kleinschalige en grote open delen. Plaatselijk treedt grondwater uit en monden beken uit in het IJsseldal. Zandige kalkrijke oeverwallen en rivierduinen worden afgewisseld met kleiige, vlakke stroomdalen. Bij Arnhem en Dieren snijdt de rivier de stuwwal van de Veluwe aan. Tot aan Olst zijn in het verleden brede meanders (kronkelwaarden) gevormd. In het middendeel stroomt de rivier tussen relatief smalle, hoog gelegen uiterwaarden. Bij Zalk, in het benedendeel, krijgt de rivier een breder bed dat bij Kampen overgaat in een kleine delta. Dit jong gebied is gevormd na de Romeinse tijd en voor de afsluiting van het IJsselmeer. Tussen Dieren en Wijhe liggen veel landgoederen met daarbij behorende oude verkavelingspatronen, heggen en bossen. Het landschap van het noordelijkste deel is open en wordt gekenmerkt door grasland. Een aantal vrijwel onvergraven en reliëfrijke uiterwaarden zoals Cortenoever, Rammelwaard, Ravenswaard en Scherenwelle, vormt een kleinschalig oud cultuurlandschap met daarin stroomdalgraslanden, kievitsbloemhooilanden en glanshaverhooilanden. In reliëfrijke delen komt plaatselijk hardhoutooibos voor. De IJssel verbindt een aantal natuurgebieden met elkaar: - de natuurgebieden langs de rivieren, in de Gelderse Poort en bovenstrooms langs de Rijn in het zuiden; - de laagveenmoerassen van Noordwest Overijssel in het noorden; - de Randmeren en het Ketelmeer met aansluiting op het IJsselmeer in het westen.

Het deelgebied Uiterwaarden Neder-Rijn beslaat de uiterwaarden van de Neder-Rijn tussen Heteren en Wijk bij Duurstede. De rivier vormt een dynamisch systeem, een samenspel tussen natuurlijke processen en menselijk ingrijpen. De Neder-Rijn moet in perioden met hoge rivierafvoer 1/6 van de Rijnaflow voor haar rekening nemen. In perioden met lage rivierafvoer wordt het water op peil gehouden door de stuw bij Amerongen. De uiterwaarden zijn gevarieerd in breedte en hoogteligging. De uiterwaarden bestaan voornamelijk uit graslanden, afgewisseld met enkele akkers, meidoornhagen, knotwilgen, bosjes, moerasgebiedjes, ontgrondingsgaten en geïsoleerde oude riviertakken. De rivierbedding heeft een breedte van 200 tot 250 meter. Het winterbed varieert in breedte van 500 meter bij Rhenen tot maximaal twee kilometer bij Amerongen. Karakteristiek voor dit gebied is de overgang van het rivierenlandschap naar de hogere gronden: de stuwwal van de Utrechtse Heuvelrug en de Veluwe. Enkele voorbeelden zijn de Blauwe Kamer onder aan de Grebbeberg, de Elster buitenwaarden die grenst aan Plantage Willem III en de Amerongse Bovenpolder aan de voet van de Amerongse Berg. Op deze overgangen komen restanten van hardhoutooibossen voor. Door kwel vanuit de rivier en vanuit de hogere gronden kan het water in poelen en plassen in de uiterwaarden van goede kwaliteit zijn. De Amerongse Bovenpolder is een relatief hooggelegen uiterwaard waar soortenrijke glanshaverhooilanden voorkomen. Het is een geaccidenteerd terrein met hoge, droge ruggen en vochtige laagten die incidenteel geïnundeerd worden.

Het deelgebied Gelderse Poort is het begin van de Rijndelta, de Rijn stroomt hier door een stuwwal Nederland binnen. Het is een rivierenlandschap met veel gradiënten tussen de Duitse grens en de steden Arnhem en Nijmegen. Het gebied ontstond rond 10.000 voor Christus toen de Rijn een loop koos ten zuiden van het Montferland en de stuwwal tussen Montferland en Nijmegen doorbrak. Delen van het gebied, waaronder het Rijn-

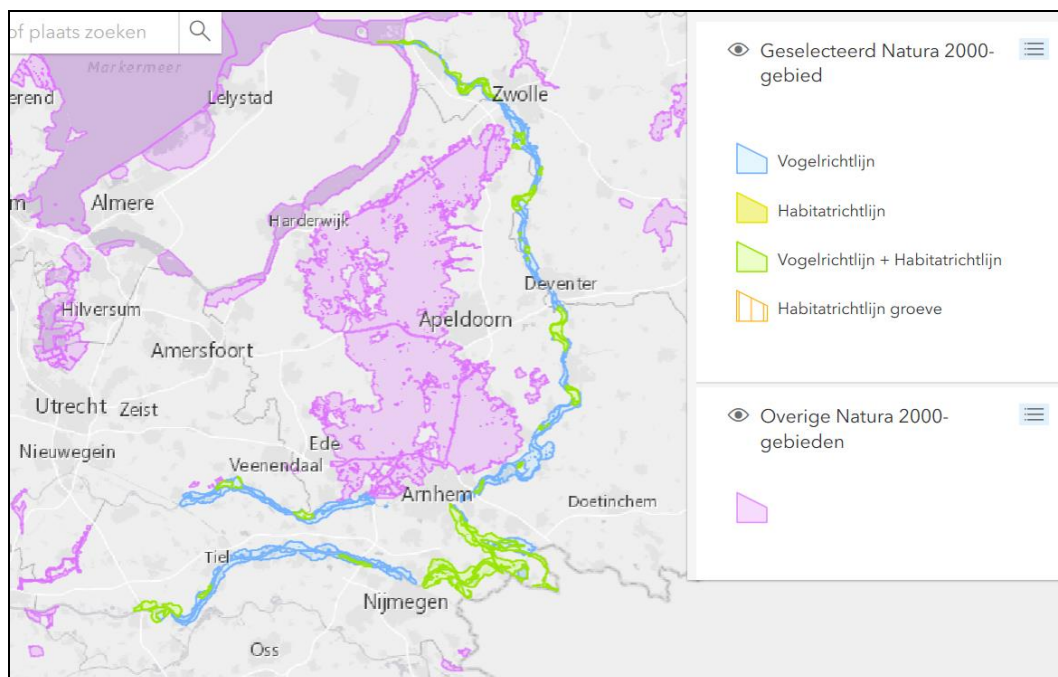
strangengebied, ontvangen vanuit de restanten van de stuwwal kwelwater. Het gebied maakt deel uit van het grensoverschrijdende gebied Gelderse Poort. Het vormt, met de IJssel, een ecologische verbinding tussen natuurgebieden in Duitsland, de Randmeren en de moerasgebieden van Noordwest Overijssel en Friesland en de Neder-Rijn en Waal een verbinding tussen deze Duitse gebieden en de delta. De rivier vormt een dynamisch systeem, een samenspel tussen natuurlijke processen en menselijk ingrijpen. Het rivierenlandschap bestaat uit hoogdynamische gebieden in het winterbed van de rivier en laagdynamische moerasachtige strangen binnendijs. In perioden met hoge afvoer moet al het Rijnwater via de vertakkingen in Rijn, via Pannerdens Kanaal en Waal worden afgevoerd. Met name in perioden met hoog water vindt erosie en sedimentatie plaats en 'vormt' de rivier het landschap. In de uiterwaarden bevinden zich gevarieerde natuurgebieden als de Bemmelse Waard, de Gendtse Waard, de Oude Waal en de Millingerwaard (langs de Waal), en de Lobberdense Waard en de Huissense Waarden (langs de Rijn). In de splitsing van Rijn en Waal ligt de Klompenwaard. De uiterwaarden zijn breed, er komen, zandafzettingen op de oever en uitgravingen tot (diep) water voor. Ze bestaan grotendeels uit open water, moerassen, ruigten, wilgenbos en diverse typen grasland. Op hooggelegen stroomruggen en oeverwallen komen stroomdalgraslanden, glanshaverhooilanden en lokaal ook hardhoutoibossen voor. Binnendijs liggen de Oude Rijnstrangen ten oosten van het Pannerdens Kanaal die bestaan uit een complex van gedeeltelijk verlande stroombeddingen en meanderrichels van de Rijn. In het reliëfrijke landschap liggen graslanden, akkers, (moeras)bosjes, moerassen, rietvelden en open water. Het gemaal Kandia, gebouwd in 1968, verminderde de doorstroming en verlaagde het waterpeil. De sedimentatie van slib nam daardoor toe. De fluctuatie in waterstanden nam daardoor sterk af en sommige strangen vielen droog. Een ander binnendijsgebied is Groenlanden ten oosten van Nijmegen met een soortgelijke variatie in vegetatiestructuren en dalende grondwaterpeilen. Het binnendijsse polderlandschap bestaat voornamelijk uit graslanden, akkers, kleine waterlopen, rietlanden en moerasbos; ook hier bevinden zich enkele oude rivierlopen en tichelterreinen.

Het deelgebied Uiterwaarden Waal omvatten het winterbed van de Waal en daarmee alle uiterwaardgebieden aan de noord- en de zuidoever van de Waal van Nijmegen tot aan Zaltbommel. De rivier vormt een dynamisch systeem, een samenspel tussen natuurlijke processen en menselijk ingrijpen. De Waal moet in perioden met hoge rivierafvoer twee derde van de Rijnafvoer voor haar rekening nemen en is daarmee de grootste vrijafstromende Rijntak. Het is ook de meest dynamische riviertak van het Rijnsysteem. In perioden met hoog water vindt erosie en sedimentatie plaats en 'vormt' de rivier het landschap. Het rivierenlandschap bestaat uit een breed, voornamelijk laaggelegen, hoogdynamisch winterbed. De reliëfrijke uiterwaarden bestaan voornamelijk uit graslanden, afgewisseld met enkele akkers, bosjes, bomenrijen, moerasgebiedjes en geïsoleerde oude riviertakken (strangen en geulen). Veel uiterwaarden zijn vergraven voor zand en/of kleiwinning. In het westelijk deel van het gebied liggen de Rijswaard en de Kil van Hurwenen met oude riviermeanders, aangrenzende oeverlanden en stroomruggen. Daarnaast liggen er enkele grote plassen, die ontstaan zijn door zand- en kleiwinning. Deze uiterwaarden bevatten soortenrijke glanshaverhooilanden, stroomdalgraslanden en open water, waar deels verlanding plaatsvindt.

4.2 Begrenzing en oppervlakte

Het Natura 2000-gebied beslaat een oppervlakte van ongeveer 23.000 ha, waarvan ongeveer 8.350 ha zowel Vogel- als Habitatrichtlijngebied is. Het bestaat uit de deelgebieden Uiterwaarden IJssel, Uiterwaarden Nederrijn, Gelderse Poort en Uiterwaarden Waal. Het zomerbed van de rivieren maakt met uitzondering van de meeste kribvakken geen onderdeel van het aangewezen gebied. Het deelgebied Uiterwaarden IJssel omvat de meeste uiterwaarden van het winterbed van de IJssel tussen Westervoort (bij Arnhem) en het Ketelmeer. Het omvat ook het Keteldiep en het Kattendiep tot aan het Ketelmeer. Aan de westzijde van de rivier (linkeroever) betreft dit met name Koningspleij (deels), IJsseloordtsche Polder, Velperwaarden, Rhedense Broek, Havikerwaard (deels), Brum-

mensche Waarden, Cortenoever, Tichelbeekse Waarden, Rammelwaard, Nijenbeker Klei, Wilpsche Klei, Bolwerksweide, Ossenwaard, Terwolder Dorpenwaarden, Welsumer Waarden, Oenerwaarden, Veessenwaarden, Vorchterwaarden, Marlerwaarden, Hoenwaard, Gelderijksche Waard, Berlinckswellen, Zalkerbosch e.o., De Welle, Onderdijksche Waard en Ketelpolder. Aan de oostzijde (rechteroever) betreft dit met name Hondbroeksche Pleij (deels), IJsseldijkwaard, Koppenwaard, Rhederlaag, Vaalwaard, Fraterwaard, De Grind, Olburgsewaard, Spaensweerd, Bronkhorster Waarden, Stokebrandswaard, De Mars, Rijsselsche Waarden, Middelwaard, Ravenswaarden, Epse Waarden, Teugse en Veenoordkolken, Deventer Waard, Keizers- en Stobbenwaarden, Hengforder Waarden, Olsterwaarden, Duursche Waarden, Wijher Buitenwaarden, Herxerwaarden, Tichelgaten Windesheim, Herculose Waarden, Oldeneler Waarden, Schellerwaarden, Engelse Werk, Vreugderijkerwaard, Koppelerwaard, Scherenwelle, De Naters en Pijpers-taart. Het deelgebied Uiterwaarden Neder-Rijn omvat een groot deel van het winterbed van de Neder-Rijn tussen Heteren en Wijk bij Duurstede. Aan de noordzijde van de rivier (rechteroever) betreft dit de Doorwerthsche Waarden (deels), Renkumse benedenwaarden, Bovenste polder onder Wageningen, Rhenensche Buitenwaarden (incl. Blauwe Kamer), Palmerswaard, Elster Buitenwaarden, Amerongse Bovenpolder, Domswaard, Lunenburger Waard, Waarden van Gravenbol. Aan de zuidzijde van de rivier (linkeroever) betreft dit Randwijksche Uiterwaarden, Schoutenwaard, Wolfswaard, Manuswaard/ De Spees, Middelwaard, Tollewaard, Ingensche Waarden, Maukriksche en Eksche Waarden en Rijswijksche Buitenpolder. Het deelgebied Gelderse Poort omvat buiten- en binnendijkse gebieden langs de Rijn (tussen Spijk en Arnhem) en langs de Waal (tot Nijmegen). Dit betreft langs de Rijn (en Pannerdensch Kanaal) met name de Bijenwaard, Erfkamerlingschap, De Bijland/ Oude Waal, Geitenwaard, Lobberdensche Waard, Pannerdensche Buitenwaard, Pannerdensche Waard, Oude Rijnstrangen, Roswaard, Angerensche en Doornenburgsche Buitenpolder, Huissensche Waarden, Loowaard-Kandia, Middenwaard, Hondbroeksche Pleij, Koningspleij. Langs de Waal betreft het met name Klompenwaard, Gendtsche Polder, Bemmelsche Waarden, Lentsche Waarden, Millingerwaard, Kekerdomsche Waard, Erlecomse Waard, Ooijse Graaf, Groenlanden en Buiten-Ooij (Stadswaard, Oude Waal). Het deelgebied Uiterwaarden Waal omvat de uiterwaarden van de Waal tussen Nijmegen (spoorbrug) en Zaltbommel. Aan de noordzijde van de rivier (rechteroever) betreft dit de Oosterhoutsche Waarden, Loenensche Buitenpolder, Wolferensche Waard, Hiensche Uiterwaarden, Ochtsche Buitenpolder (Gouverneursche Polder), IJzendoorn (buitendijks), Willemspolder, Kleine Willemspolder, Passewaaij, Stiftsche Uiterwaarden, Heesseltsche Middenplaat, Heesseltsche Uiterwaarden, Hurwenensche Uiterwaarden, Rijswaard en Kerkenwaard. Aan de zuidzijde van de rivier (linkeroever) betreft dit de Beuningsche Uiterwaarden (Moespotsche Waard), Ewijk-sche Waard, Winssensche Waarden, Afferdensche en Deestsche Waarden, Drutensche Waarden, Wamelsche Uiterwaarden, Dreumelsche Waard, De Kop, Rossumsche Waard en Hurwenensche Uiterwaarden.

Figuur 4.2: Begrenzing Natura 2000-gebied Rijntakken.

4.3 Relevante instandhoudingsdoelen

Omdat het projectgebied in het Vogelrichtlijndeel van het Natura 2000-gebied Rijntakken ligt, zijn de instandhoudingsdoelstellingen relevant die zijn opgesteld voor de kwalificerende vogelsoorten (broedvogels en niet-broedvogels) van het Natura 2000-gebied Rijntakken. Onderstaand zijn deze instandhoudingsdoelstellingen weergegeven.

Tabel 4.3-1: Instandhoudingsdoelstellingen broedvogels.

Broedvogels					
A004	Dodaars	+	=	=	45
A017	Aalscholver	+	=	=	660
A021	Roerdomp	--	>	>	20
A022	Woudaap	--	>	>	20
A119	Porseleinhoen	--	>	>	40
A122	Kwartelkoning	-	>	>	160
A153	Watersnip	--	=	=	17
A197	Zwarte Stern	--	>	>	240
A229	IJsvogel	+	=	=	25
A249	Oeverwaluw	+	=	=	680
A272	Blauwborst	+	=	=	95
A298	Grote karekiet	--	>	>	70

Tabel 4.3-2: Instandhoudingsdoelstellingen niet-broedvogels.

Niet-broedvogels					
A005	Fuut	-	=	=	570
A017	Aalscholver	+	=	=	1.300
A037	Kleine Zwaan	-	=	=	100
A038	Wilde zwaan	-	=	=	30
A039	Toendrarietgans	+	=	=	125 (gem) 2800 (max)
A041	Kolgans	+	=	=	35.400 (gem) 180.100 (max)
A043	Grauwe Gans	+	=	=	8300 (gem) 21.500 (max)
A045	Brandgans	+	=	=	920 (gem) 5200 (max)
A048	Bergeend	+	=	=	120
A050	Smient	+	=	=	17.900
A051	Krakeend	+	=	=	340
A052	Wintertaling	-	=	=	1.100
A053	Wilde eend	+	=	=	6.100
A054	Pijlstaart	-	=	=	130
A056	Slobeend	+	=	=	400
A059	Tafeleend	--	=	=	990
A061	Kuifeend	-	=	=	2.300

5 Effecten en toetsing

5.1 Afbakening

Het voorgenomen project bestaat uit de realisatie van een strandpaviljoen dat jaarlijks rond eind maart wordt opgebouwd en begin november weer wordt afgebroken. Rondom het paviljoen wordt een recreatiegebiedje ingericht, met een terras, speelweide, zandstrand en enkele parkeerplaatsen. Tijdens de aanleg en het verwijderen van het strandpaviljoen kan tijdelijk verstoring plaatsvinden in het Natura 2000-gebied Rijntakken. Ook tijdens de gebruiksfase kan verstoring plaatsvinden in het Natura 2000-gebied Rijntakken. Aangezien het projectgebied deels binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied Rijntakken ligt, zou sprake kunnen zijn van verlies aan leefgebied van kwalificerende vogelsoorten door oppervlakteverlies. Ook zou tijdens de aanlegfase tijdelijk sprake kunnen zijn van stikstofdepositie door aanlegwerkzaamheden en de aanleg van een stroomkabel naar het gebied. Deze mogelijke effecten worden nader beschouwd in deze ecologische beoordeling.

5.2 Oppervlakteverlies

Ter plaatse van het projectgebied is momenteel geen broedbiotoop van kwalificerende broedvogels aanwezig. Het terrein bestaat grotendeels uit kort gemaaid gras dat intensief betreden wordt en langs de IJssel is een zandstrandje aanwezig. Het gebied wordt momenteel intensief gebruikt als recreatiegebied in de zomerperiode en daarbuiten eveneens als honden uitlaatplaats en als hangplek voor de plaatselijke jeugd. Er is geen opgaande begroeiing in de vorm van bredere rietkragen of hoge ruigtes waarin kwalificerende vogels zouden kunnen broeden. Het projectgebied vormt ook geen geschikt foerageer- of rustgebied voor kwalificerende vogelsoorten. Significante gevolgen voor leefgebieden van kwalificerende vogelsoorten door oppervlakteverlies kunnen op voorhand met zekerheid worden uitgesloten.

Op de leefgebiedskaarten in Aeries Calculator is wel zoekgebied voor leefgebied van watersnip en kwartelkoning aangegeven in en direct rond het projectgebied. Het betreft ZGLg07 Dotterbloemgrasland van veen en klei (leefgebied watersnip) en ZGLg11 Kamgrasweide en bloemrijk weidevogelgrasland van het rivieren- en zeekleigebied (leefgebied kwartelkoning). Voor beide soorten geldt dat hier – gelet op het huidige gebruik van het gebied en de verstoring vanuit de omliggende omgeving – geen potentie aanwezig is voor uitbreiding van leefgebied voor kwartelkoning en watersnip. Voor watersnip geldt bovendien geen uitbreidingsopgave. Voor kwartelkoning geldt dat er voldoende andere uitbreidingsmogelijkheden binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied Rijntakken aanwezig zijn in onverstoorde uiterwaarden waar reeds (glanshaver)hooilanden aanwezig zijn en die door aanpassing van het maaibeheer geschikt kunnen worden als leefgebied voor de soort. De voorgenomen ontwikkeling staat er niet aan in de weg dat de uitbreidingsopgave voor kwartelkoning in het Natura 2000-gebied Rijntakken gehaald kan worden.

5.3 Verstoring

5.3.1 Aanlegfase

Tijdens de aanlegfase kan tijdelijk sprake zijn van verstoring in het Natura 2000-gebied Rijntakken door aanlegwerkzaamheden. Horecamaterieel en -faciliteiten worden jaarlijks vanaf het parkeerterrein met een kraan geplaatst en weggehaald. Verder worden eenmalig voorzieningen aangebracht in de vorm van een parkeerterrein, een speelweide, afvalbakken en sanitair. Dergelijke werkzaamheden hebben een verstoringssafstand van maximaal enkele honderden meters.

Binnen deze verstoringssafstand ligt geen geschikte broedbiotoop voor kwalificerende broedvogels. Dit deel van de IJssel ligt ingeklemd tussen Kampen en IJsselmuiden en kent in de huidige situatie veel verstoring door geluid, licht en optische verstoring. Aan de

westzijde van de IJssel ligt ter hoogte van het projectgebied de druk gebruikte scheepskade van Kampen. Aan de zuidoostzijde van het projectgebied is een smalle bekaide oever langs de IJssel aanwezig met op korte afstand de druk gebruikte stadsbrug en een jachthaven. Aan de noordoostzijde van het projectgebied zijn ook jachthaventjes aanwezig in het Ganzendiep en het Gat van Seveningen, met bijbehorende verstoring. In de NDFF ontbreken waarnemingen van territoria van kwalificerende broedvogels binnen de verstoringssafstand. Wel wordt af en toe een foeragerende ijsvogel waargenomen langs de IJssel en bij het Ganzendiep. Maar geschikt broedbiotoop in de vorm van steile oevers of wortelkluiten van omgevallen bomen ontbreekt. Er zijn hier verder ook geen brede rietkragen, moerasgebieden, hooilanden of andere voor kwalificerende broedvogelsoorten geschikte broedbiotopen aanwezig. Verstoring van kwalificerende broedvogelsoorten tijdens de aanlegfase kan op voorhand met zekerheid worden uitgesloten.

Voor kwalificerende niet-broedvogels geldt dat de omgeving van het projectgebied geen bijzondere waarde heeft. In de NDFF zijn enkele waarnemingen van groepen kuifeenden (enkele tientallen) op de IJssel nabij het projectgebied, enkele honderden foeragerende kolganzen en grauwe ganzen in de graslanden langs de oevers van het Ganzendiep en enkele tientallen aalscholvers langs de oevers van het Ganzendiep. De meeste waarnemingen zijn van de winterperiode (december-februari), waarin geen activiteiten plaatsvinden in het projectgebied. In het najaar (september-oktober) en het voorjaar (april) als het strandpaviljoen geopend is, zijn hier geen grote groepen kwalificerende niet-broedvogels aanwezig. Het projectgebied zelf en de daar omheen gelegen verstoorde zone vormt geen essentieel onderdeel van het leefgebied van kwalificerende niet-broedvogels en de aanlegactiviteiten vinden grotendeels plaats buiten de periode dat kwalificerende niet-broedvogels in het Natura 2000-gebied aanwezig zijn. Voor geen van de kwalificerende niet-broedvogels geldt dat sprake is van een zodanige aantasting van de draagkracht van het gebied door verstoring tijdens de aanlegfase, dat daardoor sprake is van een aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen. Een significante verstoring kan op voorhand met zekerheid worden uitgesloten.

5.3.2 *Gebruiksfase*

Tijdens de gebruiksfase kunnen in de periode 1 april t/m 31 oktober dagelijks tussen 9.30 en 24.00 uur recreanten in het gebied aanwezig zijn. Buiten deze openingstijden is het gebied afgesloten. Het gebied fungeert momenteel al als stadsstrand waarbij er intensief wordt gerecreëerd met de bijbehorende verstoring rondom het terrein tot gevolg. Door de voorgenomen ontwikkeling kan het aantal bezoekers toenemen vanwege de verbeterde faciliteiten. Gebruik van verlichting en inzet van geluidsdragers (radio's) kan ook iets toenemen ten opzichte van de huidige situatie. Maar dat neemt niet weg dat in de huidige situatie reeds sprake is van verstoring door licht, geluid en optische verstoring door aanwezigheid van recreanten op het stadsstrandje. De reikwijdte van deze verstoring zal niet toe nemen, de intensiteit daarvan binnen de reeds verstoorde zone mogelijk wel. Dergelijk recreatief gebruik van een strandpaviljoen en bijbehorend recreatieterrein kent een verstoringssafstand van maximaal enkele honderden meters.

Binnen deze verstoringssafstand ligt geen geschikt broedbiotoop voor kwalificerende broedvogels. Dit deel van de IJssel ligt ingeklemd tussen Kampen en IJsselmuiden en kent in de huidige situatie veel verstoring door geluid, licht en optische verstoring. Aan de westzijde van de IJssel ligt ter hoogte van het projectgebied de druk gebruikte scheepskade van Kampen. Aan de zuid-oostzijde van het projectgebied is een smalle bekaide oever langs de IJssel aanwezig met op korte afstand de druk gebruikte stadsbrug en een jachthaven. Aan de noordoostzijde van het projectgebied zijn ook jachthaventjes aanwezig in het Ganzendiep en het Gat van Seveningen, met bijbehorende verstoring. In de NDFF ontbreken waarnemingen van territoria van kwalificerende broedvogels binnen de verstoringssafstand. Wel wordt af en toe een foeragerende ijsvogel waargenomen langs de IJssel en bij het Ganzendiep. Maar geschikt broedbiotoop in de vorm van steile oevers of wortelkluiten van omgevallen bomen ontbreekt. Er zijn hier verder ook geen brede rietkragen, moerasgebieden, hooilanden of andere voor kwalificerende broedvogelsoor-

ten geschikte broedbiotopen aanwezig. Verstoring van kwalificerende broedvogelsoorten tijdens de gebruiksfase kan op voorhand met zekerheid worden uitgesloten.

Voor kwalificerende niet-broedvogels geldt dat de omgeving van het projectgebied van weinig waarde is. In de NDFF zijn enkele waarnemingen van groepen kuifeenden (enkele tientallen) op de IJssel nabij het projectgebied, enkele honderden foeragerende kolganzen en grauwe ganzen in de graslanden langs de oevers van het Ganzendiep en enkele tientallen aalscholvers langs de oevers van het Ganzendiep. De meeste waarnemingen zijn van de winterperiode, waarin geen activiteiten plaatsvinden in het projectgebied. In het najaar (september-oktober) en het voorjaar (april) als het strandpaviljoen geopend is zijn hier geen grote groepen kwalificerende niet-broedvogels aanwezig. Het projectgebied zelf en de daar omheen gelegen verstoorde zone vormt geen essentieel onderdeel van het leefgebied van kwalificerende niet-broedvogels en de activiteiten vinden grotendeels plaats buiten de periode dat kwalificerende niet-broedvogels in het Natura 2000-gebied aanwezig zijn. Voor geen van de kwalificerende niet-broedvogels geldt dat sprake is van een zodanige aantasting van de draagkracht van het gebied door verstoring tijdens de gebruiksfase, dat daardoor sprake is van een aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen. Een significante verstoring kan op voorhand met zekerheid worden uitgesloten.

5.4 Stikstofdepositie

Door Lycens is een stikstofberekening uitgevoerd met het rekenprogramma Aerius Calculator. Daarbij zijn de aanlegfase en de gebruiksfase van het voorgenomen project door-gerekend. Uit de stikstofberekening blijkt dat als gevolg van het voorgenomen project alleen tijdelijk, tijdens de aanlegfase van het project, sprake is van een verwaarloosbare toename aan stikstofdepositie van maximaal 0,03 mol N/ha/jr op enkele hexagonen van zoekgebieden van twee stikstofgevoelige leefgebieden van kwartelkoning en watersnip (Lg07 en Lg11) in het Natura 2000-gebied Rijntakken. Voor geen van deze hexagonen geldt dat sprake is van een (naderende) overschrijding van de KDW. Er is geen sprake van een toename aan stikstofdepositie op (naderende) overbelaste hexagonen en ook in de gebruiksfase is geen toename aan stikstofdepositie > 0,00 mol N/ha/jr berekend. Significante gevolgen kunnen derhalve op voorhand met zekerheid worden uitgesloten.

5.5 Cumulatie

Er zijn geen reeds vergunde maar nog niet uitgevoerde projecten bekend die gelijktijdig met de aanleg en/of het gebruik van het voorgenomen project worden uitgevoerd en die een overlap hebben qua beïnvloedingsgebied met de voorgenomen activiteit. Van een significant effect door cumulatie met eventuele andere projecten is dan ook geen sprake.

6 Conclusie

Het voorgenomen project leidt met zekerheid niet tot significante gevolgen voor het nabijgelegen Natura 2000-gebied Rijntakken of voor andere omliggende Natura 2000-gebieden.

Tijdens de aanlegfase en de gebruiksfase kan sprake zijn van enige verstoring die reikt tot in het Natura 2000-gebied Rijntakken, maar hier zijn geen (potentiële) broedgebieden van kwalificerende broedvogels aanwezig en deze delen van het Natura 2000-gebied hebben – gelet op het huidige gebruik van het gebied en de verstoring vanuit de omliggende omgeving – geen bijzondere waarde voor kwalificerende niet-broedvogels. Voor geen van de kwalificerende vogelsoorten geldt dat sprake is van een zodanige aantasting van de draagkracht van het gebied door verstoring, dat dit van invloed is op de instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende soorten. Een significante verstoring kan daarom op voorhand met zekerheid worden uitgesloten.

Tijdens de aanlegfase en de gebruiksfase is geen sprake van een toename aan stikstofdepositie op hexagonen van stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden van soorten die een (naderende) overschrijding van de KDW hebben. Significante gevolgen als gevolg van stikstofdepositie kunnen derhalve op voorhand met zekerheid worden uitgesloten.

Op basis van voorgaande wordt geconcludeerd dat significante gevolgen voor het Natura 2000-gebied Rijntakken op voorhand met zekerheid zijn uitgesloten. Er zijn geen mitigerende maatregelen nodig om significante gevolgen op voorhand met zekerheid te kunnen uitsluiten. Nadere toetsing in de vorm van een passende beoordeling is niet aan de orde. De ontwikkeling is niet in strijd met de bepalingen uit artikel 2.7, tweede lid, Wet natuurbescherming.

Literatuur

- Lycens 2021. Onderzoek stikstof in relatie tot Natura 2000; Strandpaviljoen Kampen.
- Provincie Gelderland 2017. Natura 2000 Gebiedsanalyse voor de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) Rijntakken.
- <https://www.calculator.aerius.nl/calculator>
- <https://www.natura2000.nl/gebieden>